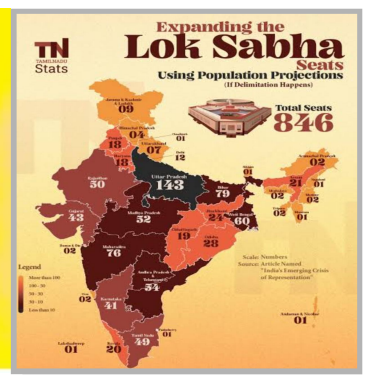

sahanamvande.com

epaper.sahanamvande.com

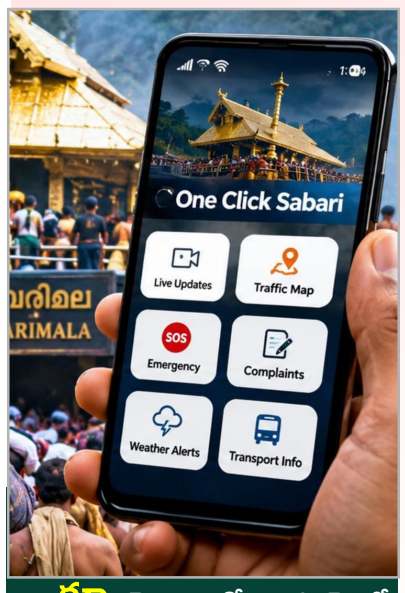
సహనం వందే

హైదరాబాద్ | 05-11-2026 బుధవారం | సంపుటి-02 సంచిక : 188 EDITOR: ROHINI

వన్ క్లిక్ శబరి పోర్టల్

స్మార్ట్‌ఫోన్‌తో సురక్షిత శబరిమల ప్రయాణం

- భక్తులకు రక్షణ కవచంలా డిజిటల్ పోర్టల్
- ఒక్కక్లిక్‌లోనే అత్యవసర సేవలు
- ప్రత్యక్ష ట్రాఫిక్ మ్యాపింగ్... వాతావరణ హెచ్చరికలు
- క్షణాల్లో ఫిర్యాదుల పరిష్కారం...

క్యూ లైన్ల గందరగోళం, ఎటు వెళ్లాలో తెలియని అయోమయం, క్షణం క్షణం పెరిగే రద్దీ... శబరిమల అనగానే ప్రతి భక్తుడికీ గుర్తొచ్చే కష్టాలివి. ఏటా తరలివచ్చే కోట్లాది మంది ఇబ్బందులను గమనించిన కేరళ ప్రభుత్వం, ఈసారి సరికొత్త టెక్నాలజీతో ముందుకొచ్చింది. భక్తుల ప్రయాణాన్ని సులభతరం చేసేందుకు 'వన్ క్లిక్ శబరి' అనే సమగ్ర డిజిటల్ పోర్టల్‌ను రంగంలోకి దించింది. సమాచారం కోసం వేర్వేరు యాప్‌లు వెతికే పనిలేకుండా, అత్యవసర సేవలన్నింటినీ ఒకే గొడుగు కిందకు తీసుకువచ్చి భక్తులకు కొండంత అండగా నిలుస్తోంది. - సహనం వందే, కేరళం

శబరిమలలోని ప్రత్యక్ష పరిస్థితులను క్షణాల్లో మొబైల్ స్క్రీన్‌పైకి తేవడమే ఈ పోర్టల్ ప్రత్యేకత. లైవ్ మ్యాపింగ్ ద్వారా దారుల్లోని రద్దీ, ట్రాఫిక్ నిలిచిపోయిన ప్రాంతాలను ముందే గుర్తించి ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలు ఎంచుకోవచ్చు. ఆర్టీసీ బస్సుల వేళలు, రైళ్ల రాకపోకల వివరాలు ముందే అందుబాటులో ఉండటంతో స్టేషన్లలో గంటల తరబడి వేచి ఉండే తిప్పలు తప్పుతాయి. సమయాన్ని పక్కాగా ప్లాన్ చేసుకోవడం వల్ల ప్రయాణ బడలిక తగ్గి, వృద్ధులు, పిల్లలతో వచ్చే కుటుంబాలు ఎంతో ప్రశాంతంగా స్వామివారిని దర్శించుకోవచ్చు.

అధిక ధరల దోపిడీకి చెక్...

యాత్రలో అనధికారిక వసూళ్లు, అధిక ధరల దోపిడీకి చెక్ పెట్టేలా పోర్టల్‌లో పారదర్శక వ్యవస్థను రూపుదిద్దారు. పంబ నుంచి సన్నిధానం వరకు ప్రతి సేవకు ఎంత రుసుము చెల్లించాలో కచ్చితమైన ఫిక్స్‌డ్ రేట్లు ఇందులో ఉంటాయి. భక్తులు తమ ఖర్చులను బేరీజు వేసుకోవడానికి, బిల్లులను సరిచూసుకోవడానికి ఇది ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. ఏ సేవకూ ఎక్కువ ఇవ్వాల్సిన అవసరం లేకుండా, ఎలాంటి ఆర్థిక మోసాలకు గురికాకుండా ఇది భక్తులకు కవచంలా పనిచేస్తుంది.

ఒక్కక్లిక్‌తో తక్షణ సాయం

కొండపై గానీ, ప్రయాణంలో గానీ ఎలాంటి అసౌకర్యం ఎదురైనా నేరుగా అధికారుల దృష్టికి తీసుకెళ్లేందుకు ఒక పటిష్టమైన కంప్లైంట్ విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. సమస్యను నమోదు చేసిన మరుక్షణమే మైదానంలో ఉన్న సిబ్బంది స్పందించి తగిన చర్యలు తీసుకుంటారు. దీనికితోడు వాతావరణ మార్పులు, హఠాత్తుగా కురిసే వర్షాలు, దారుల్లో పెరిగే రద్దీపై ఈ పోర్టల్ ద్వారా అలర్ట్ అందుతాయి. ఈ ముందస్తు సమాచారం ప్రమాదాలను నివారించి, భక్తులు సురక్షిత ప్రాంతాల్లో తలదాచుకునేందుకు దోహదపడుతుంది.

సమన్వయంతో పరిపూర్ణ యాత్ర

సాంకేతికతను భక్తికి అనుసంధానించడం వల్ల క్యూ లైన్ల నిర్వహణ నుంచి అత్యవసర వైద్యం వరకు అన్ని ప్రభుత్వ విభాగాలు ఒకే తాటిపైకి వచ్చాయి. ఇది యంత్రాంగంపై ఒత్తిడిని తగ్గించడమే కాక, శబరిమల యాత్ర ను మరింత క్రమశిక్షణతో అనుభూతిగా మారుస్తోంది. అనవసర కంగారు, గందరగోళాలకు తావులేకుండా యాత్రను సురక్షితంగా పూర్తి చేయడానికి స్మార్ట్‌ఫోన్ ఉన్న ప్రతి భక్తుడూ ఈ 'వన్ క్లిక్ శబరి' సదుపాయాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవడం శ్రేయస్కరం.

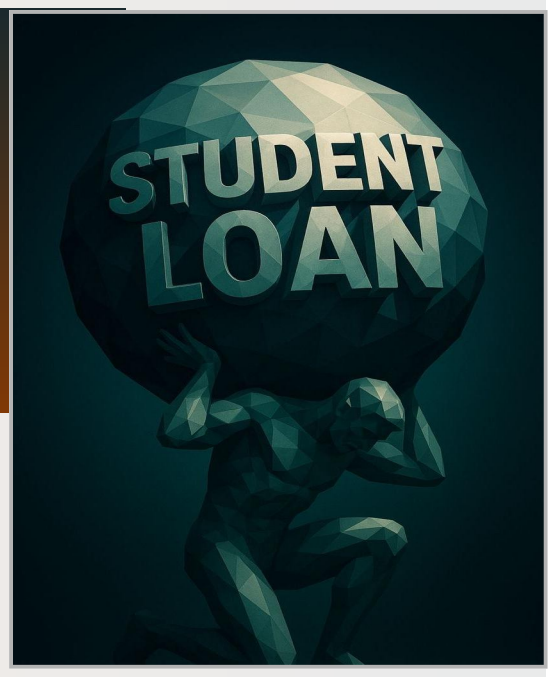

అప్పు పుట్టదు... ఫీజు తగ్గదు

విద్యా రుణాలు కష్టం... ఫీజులు భారం

- బ్యాంకుల నిరాదరణ... పడిపోయిన విద్యా రుణాలు
- ఆకాశాన్నంటుతున్న ఫీజులు... విలవిల్లాడుతున్న మధ్యతరగతి
- రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా దిగ్భ్రాంతికర నివేదిక

మన దేశంలో ఉన్నత చదువులు చదవాలనుకునే సామాన్య, మధ్యతరగతి కుటుంబాలకు ఆర్థిక భారం శరాఘాతంగా మారుతోంది. ఒకప్పుడు పిల్లలను డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లుగా తీర్చిదిద్దేందుకు బ్యాంకులపై ఆధారపడే పరిస్థితి ఉండేది. కానీ గత పదేళ్ల కాలంలో విద్యా రుణాల సరళి పూర్తిగా మారిపోయింది. ప్రైవేట్ విద్యా సంస్థల ఫీజుల మోత తట్టుకోలేక, బ్యాంకుల్లో అప్పులు పుట్టక అభ్యర్థులు వెనకడుగు వేస్తున్నారు. ఇటీవల రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్బీఐ) విడుదల చేసిన నికర రుణాల గణాంకాలు ఈ విషాదకర నిజాలను స్పష్టం చేస్తున్నాయి. - సహనం వందే, హైదరాబాద్

ఆర్బీఐకి చెందిన షెడ్యూల్డ్ కమర్షియల్ బ్యాంకుల డేటా ప్రకారం దేశంలో విద్యా రుణాలు తీసుకుంటున్న విద్యార్థుల సంఖ్య గణనీయంగా తగ్గింది. 2016 జూన్ నాటికి దేశవ్యాప్తంగా 25.76 లక్షల విద్యా రుణ ఖాతాలు నమోదు కాగా, 2026 జూన్ నాటికి ఆ సంఖ్య 21.84 లక్షలకు పడిపోయింది. అంటే ఈ దశాబ్ద కాలంలో లోన్ ఖాతాల సంఖ్య 15.2 శాతం క్షీణించింది. విద్యార్థులకు రుణాలు అందజేయడంలో బ్యాంకింగ్ రంగం ఎంతటి నిరాదరణ చూపుతుందో ఈ నివేదిక తెలియజేస్తోంది.

మూడు రెట్లు పెరిగిన రుణ భారం

రుణ గ్రహీతల సంఖ్య తగ్గినప్పటికీ, లోన్ తీసుకున్న ప్రతి ఒక్కరిపై పడే సగటు అప్పు భారం మాత్రం విపరీతంగా పెరిగింది. 2016 జూన్‌లో ప్రతి విద్యా రుణ ఖాతాపై సగటు బకాయి ?2.60 లక్షలుగా ఉండగా, 2026 జూన్ నాటికి అది ?7.25 లక్షలకు ఎగిసిపడింది. అంటే 10 ఏళ్లలో సగటు అప్పు భారం ఏకంగా 178.2 శాతం పెరిగింది. లబ్ధిదారుల సంఖ్య తగ్గినప్పటికీ, చదువుకోవడానికి లోన్ పొందిన అతికొద్ది మంది విద్యార్థులు తీవ్రమైన అప్పుల ఊబిలోకి వెళుతున్నారు.

ఫీజుల మోత... కఠిన నిబంధనలు

ఈ పరిస్థితిపై 'పార్లమెంటరీ స్టాండింగ్ కమిటీ ఆన్ ఎడ్యుకేషన్, విమెన్, చిల్డ్రన్, యూత్ అండ్ స్పోర్ట్స్' తమ 372వ నివేదికలో తీవ్ర ఆందోళన వ్యక్తపరిచింది. ఇంజనీరింగ్, మెడిసిన్, మేనేజ్‌మెంట్ కోర్సులకు కార్పొరేట్ కాలేజీలు, ప్రైవేట్ యూనివర్సిటీలు ఫీజులను విపరీతంగా పెంచేయడమే దీనికి ప్రధాన కారణం. మరోవైపు బ్యాంకులు పూచీకత్తులు, ఆస్తుల గ్యారెంటీ పేరిట కఠిన నిబంధనలు విధిస్తున్నాయి. పేద విద్యార్థులు ఈ షరతులను నెరవేర్చలేక, ఆర్థిక స్థోమత లేక ప్రతిభ ఉన్నప్పటికీ చదువుకు దూరం కావాల్సి వస్తోంది.

సంపన్నులకే చదువులు

మరోవైపు డిగ్రీలు పూర్తయినా సరైన ఉద్యోగాలు లభించకపోవడం, తలపై భారీ అప్పుల భారం మిగిలిపోతుండటంతో యువత భవిష్యత్తు అనిశ్చితిలో పడింది. ఫీజుల నియంత్రణ లేకపోవడం, బ్యాంకింగ్ షరతులు కఠినతరం కావడంతో విద్య అనేది పేదలకు దూరమై కేవలం సంపన్నులకే అందుబాటులో ఉండే ఖరీదైన సరుకుగా మారుతోంది. ప్రభుత్వాలు, బ్యాంకింగ్ రంగాలు తక్షణమే స్పందించి రుణ నిబంధనలను సరళతరం చేయకపోతే, సమాజంలో విద్యా అసమానతలు మరిన్ని దారుణ పరిస్థితులకు దారితీసే ప్రమాదముంది.

జెన్ జెడ్ బుక్ లీడింగ్

మారుతున్న నేటి తరం... పుస్తకమే లోకం

- గ్లోబల్ ఫిక్షన్ క్రేజ్... కొరియన్ నవలల హవా
- అంబేద్కర్ రచనలకు డిమాండ్... కొత్త ట్రెండ్
- నేషనల్ బుక్ ట్రస్ట్ నివేదిక వెల్లడి

నేటి డిజిటల్ యుగంలో యువత కేవలం సోషల్ మీడియా, రీల్స్ కే పరిమితమవుతున్నారనే అభిప్రాయం చాలామందిలో ఉంది. కానీ ఆ ఆలోచనను తలకిందులు చేస్తూ జెన్ జెడ్ తరం పుస్తక పఠనం వైపు వేగంగా అడుగులు వేస్తోంది. న్యూఢిల్లీ వరల్డ్ బుక్ ఫెయిర్ వేదికగా నేషనల్ బుక్ ట్రస్ట్ విడుదల చేసిన తాజా నివేదిక ప్రకారం, భారతీయ యువత పఠన అలవాట్లలో విప్లవాత్మక మార్పులు వచ్చాయి. కేవలం అకడమిక్, సిలబస్ పుస్తకాలకే పరిమితం కాకుండా గ్లోబల్ ఫిక్షన్ వైపు వారు విపరీతంగా ఆకర్షితులవుతున్నారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా వస్తున్న నవలలు, సరికొత్త కథా ప్రపంచాలను ఆసక్తిగా చదువుతుండటంతో మన యువత ఆలోచనా ధోరణి మరింత విశాలంగా మారుతోందని నిపుణులు విశ్లేషిస్తున్నారు. - సహనం వందే, హైదరాబాద్

ఈ మారుతున్న ట్రెండ్‌లో అత్యంత ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే కొరియన్ ఫిక్షన్ వైపు మన కుర్రాళ్లు పెద్ద ఎత్తున క్యూ కడుతున్నారు. ఇప్పటివరకు కే-పాప్ మ్యూజిక్ లేదా కొరియన్ డ్రామాలకే పరిమితమైన క్రేజ్, ఇప్పుడు నేరుగా కొరియన్ నవలల కొనుగోళ్ల వరకు వెళ్లింది. వీటితో పాటు జపనీస్ మాంగా కామిక్స్, ఇతర దేశాల విదేశీ సాహిత్యం కూడా భారత మార్కెట్లో భారీ ఆదరణ పొందుతోంది. ఒకప్పుడు మనకు దూరంగా అనిపించిన విదేశీ సంస్కృతి, కథలు ఇప్పుడు మన యువత బుక్ షెల్ఫ్‌లో నేరుగా చోటు దక్కించుకోవడం ఒక విశేషమైన మార్పుగా చెప్పవచ్చు.

సామాజిక రచనలపై అమితమైన మక్కువ

విదేశీ కథల జోరు ఎంత ఉన్నప్పటికీ, మన దేశ సామాజిక వేత్తల రచనలకు, హిందీ క్లాసిక్స్‌కు లభిస్తున్న ఆదరణ ఏమాత్రం తగ్గలేదు. ముఖ్యంగా డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ గ్రంథాలు, రచనలను చదివే యువత సంఖ్య గణనీయంగా పెరిగింది. చరిత్ర, రాజనీతి శాస్త్రం, తత్వశాస్త్రం ఆధారంగా వచ్చిన ప్రాచీన, ఆధునిక హిందీ క్లాసిక్స్ చదవడానికి జెన్ జెడ్ ఆసక్తి చూపుతోంది. ఇది కేవలం ఏదో కాలక్షేపం కోసం చదవడం కాదని, తమ చుట్టూ ఉన్న సమాజాన్ని లోతుగా అర్థం చేసుకోవాలనే ఆరాటంతోనే యువత ఈ రకమైన సాహిత్యం వైపు మొగ్గు చూపుతోందని స్పష్టమవుతోంది.

ప్రాంతీయ భాషల్లో కొరత...

అయితే ఈ అద్భుతమైన మార్పు వెనుక కొన్ని కఠినమైన సవాళ్లు కూడా కనిపిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా ప్రాంతీయ భాషల విషయానికి వస్తే, మన దేశంలో రీజినల్ లాంగ్వేజ్ కంటెంట్ లభ్యత చాలా తక్కువగా ఉంది. ఇంగ్లీష్ లేదా గ్లోబల్ కంటెంట్ మార్కెట్లో సులభంగా దొరికినట్లుగా, స్థానిక భాషా నవలలు యువతకు అందుబాటులోకి రావడం లేదు. దీనికి తోడు ఇతర భాషల్లోని గొప్ప కథలను ప్రాంతీయ భాషల్లోకి తర్జుమా చేసే మంచి అనువాదకులు, ప్రచురణకర్తల సంఖ్య కూడా చాలా తక్కువగా ఉంది. నాణ్యమైన అనువాదాలు లేకపోవడం వల్ల ప్రాంతీయ పాఠకులు మంచి పుస్తకాలను కోల్పోతున్నారు. ఈ సమస్యలను అధిగమిస్తేనే స్థానిక భాషా ప్రచురణ రంగాలు మరింత వేగంగా పుంజుకుంటాయి.

బద్దలైన అపోహలు.. పుస్తక ఫెయిర్ల పాత్ర

టెక్నాలజీ పెరిగిపోవడం వల్ల పుస్తకాలు చదివే అలవాటు తగ్గిపోతుందనే అపోహను నివేదిక పూర్తిగా బద్దలు కొట్టింది. డిజిటల్ స్క్రీన్ల ముందు గంటల తరబడి గడిపే ఈ తరం, ప్రింటెడ్ పేపర్ల వాసనను, పుస్తకం పేజీలు తిప్పే అనుభూతిని మళ్లీ ఇష్టపడుతోంది. నేషనల్ బుక్ ఫెయిర్ లాంటి పెద్ద వేదికలు ఈ సమస్యలకు పరిష్కారాన్ని చూపుతున్నాయి. దేశ నలుమూలల నుంచి వేలాది మంది ప్రచురణకర్తలు ఒకే చోట చేరడంతో వైవిధ్యమైన పుస్తకాలు అందుబాటులోకి వస్తున్నాయి. ఈ వేదికల వద్ద యువత క్యూ కడుతుండటమే పుస్తకాలపై వారికున్న ప్రేమకు నిదర్శనం. ప్రచురణకర్తలు కూడా మారుతున్న ట్రెండ్‌కు తగ్గట్టుగా పాకెట్ బుక్స్, గ్రాఫిక్ నావెల్స్ వంటి ఫార్మాట్లను తక్కువ ధరలకే అందిస్తూ వ్యాపార వ్యూహాలను మార్చుకుంటున్నారు.